

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 8 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 8 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A paraszt szocialisták pere.

Arad, márczius 5.

Ma kezdődött meg a múlt év április havában a hódmező-vásárhelyi fölzendült paraszt szocialisták, jobban mondva munka kerülők bűnyügyében a végtárgyalás ugyancsak Hódmezővásárhelytől, hová egy század katonaság és hat csendőr kíséretében a főkolompos Szántó Kovács János napszamos urat még tegnap átkísérték, hogy 65-öd magával elvegye bűnének méltó büntetését.

Fontos esemény ez a bűnpör hazánk szociális evolúciójának folyamán s nagyon meglehet, hogy a ma kezdődő végtárgyalás kiinduló pontját fogja képezni nálunk egy öntudatosabb szociális politikának, s a tárgyalás közben fölmerülő részletek és körülmények nem csak okulognak szolgálják messzemenő céltudatos intézkedésekre, de utmutatást is fognak adni arra nézve, hogy ezen intézkedések milyen irányban véssenek fogantatba.

E tárgyalás folyamán ugyanis valószínűleg ki fog derülni, hogy nem a munkahiány, nem a megélhetés súlyosodó viszonyai, hanem a fővárosi internacionális szociál-demokrata körökből szervezett tervszerű lázítás indította az alföldi mezei munkások egy részét a véres zendülésekre, és miként e helyen a multkor is rámutattunk, szoros okozati összefüggés van azon kirívólag ellentétes két körülmény között, hogy míg az állam egyik kezével szigorú fenytéket mér a lázadók 65 kompromittált tagjára, addig másik kezével azok s ezekre menő társaik éhező családját a társadalom támogatása mellett az éhenhalástól kénytelen megmenteni.

A mult év április 24-én történt, hogy a fővádlott Szántó Kovács János század magával betört a hódmező-vásárhelyi városházára, a miért a hódmező-vásárhelyi rendőrség betiltotta a kormányhatóságilag nem engedélyezett Altalános munkások olvasó-egyesületét, és a kör szocialista nyomtatványait elkobozta. Az izgatott tömeg ekkor erőszakkal akarta visszaszerezni könyveit és iratait, s a munkások nagy csoportja berontott a rendőrkapitányságra. A midőn pedig a tömeg élén Szántó Kovács Jánost sikerült a rendőrségnek elfognia, és a többieket kiszorítani a városházából, a kelepczébe került pártvezér odakiáltott elvtársainak: »Támadjátok meg a városházát, üssük agyon az urakat!« A tömeg csakugyan fenyegető állást vett, s ezekre szaporodtak a munkások, akik zuzni, törni, rombolni kezdték a városházát. A rendőrségen kívül csak három csendőr volt jelen, aki felvehette a harcot a zendülőkkel. Ez a három csendőr, mikor a tömeg már megütölte a rendőrkapitányokat, a tűzoltóparancsnokot, — és őket magukat is kövel meg karóval sebesítette meg, végre fegyverét használta; összesen tizenhat revolverlövést tettek a csendőrök, egy munkást agyonlöttek, hatot megsebesítettek. A zendülést végre a hódmező-vásárhelyi huszárszázad attakja nyomta el.

Figyelemreméltó dolog, hogy az izgatottság még most sem csillapodott le, hanem ellenkezőleg még fokozódott. A központi szociáldemokrata kör épen a küszöbön álló végtárgyalás alkalmából lázító röpiratokkal árasztotta el a város paraszt proletariátusát, mely röpiratokban

Hódmező-Vásárhelyet a magyar »Párizs«-nak nevezi, s a hatóság és birtokos osztály ellen való feltámadásra izgatja a tömeget.

Sikerült is ezzel a lelketlen eljárással annyira fölháborítani a kedélyeket, hogy a tárgyalás kezdetére nagy tüntetések töltötték a városház megrohanásáról is beszélnek. A helyzet tényleg annyira aggasztó, hogy a helyben állomásozó huszárszázadon kívül a város hatósága még egy század sorgyalog katonaság kirendelését is kérte a szegedi hadtestparancsnokságtól, kik mellett még 60 városi rendőr és 40 királyi csendőr fog feles számú lovas pandurokkal a közbiztonságra és az itélkezés zavartalan menetére felügyelni.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy se Hódmezővásárhelyt, sem pedig a mozgalom által érintett egyéb paraszt községekben szocializmusról a szó tulajdonképeni értelmében beszélni nem lehet. Nincsenek itt öntudatosan működő szervezett szocialista szövetkezetek, melyek céljaik s eszközeik iránt tisztában volnának, s melyeknek tagjait az inség, elnyomatás és zsarolás szoritott az önvédelemre, hanem igenis vannak nemzetközi izgatók által félre vezetett és felbujtatott földéhes mezei munkás tömegek, melyek a földosztás maszlaga által meg kábitva földbirtokot követelnek; melyek a helyett, hogy munka után látnának, lázonganak, titkos összejövetelekben sugnak-bugnak a birtokos osztály és a hatóság, egyszóval az urak ellen. Az inség ezeknél nem oka volt, hanem következménye lett lázongásuknak.

Mindez a most kezdődő végtárgyaláson tisztán ki fog domborodni, valamint

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Két év múlva.

Irta: Hegyi Jenő.

— Szeretsz?
— Szeretlek!
— Ugy-e nem fogsz feledni, míg én dolgozni fogok, hogy egymásé lehessünk. Ugy-e gondolni fogsz reám és erő, kitartást öntesz belém, hogy ne csüggedjek nehéz, fárasztó munkában. Oh mondd, ugy-e megteszed?
— Igen. Szeretni foglak mindhalálig. Nem foglak feledni soha! Minden gondolatom csak te leszel, erre esküszöm!

— Egy úr óhajt a nagyságával beszélni. A fiatal hölgy csillogó szeméit vontatva veti az ajtóban álló szobaleányra, mintha ez is nehezére esnék.

— Névjegye!
— Nem adta át, — de azt mondta, hogy régi barátja a nagyságának.
— Jól van, vezesse a szalonba.

Letette kezéből a könyvet és felkelt a pamlagról. Nehézkesen, kíváncsiság nélkül haladt át a szobán s egy futó pillantást vet a tükörbe, mely szép, hideg, rövid szőke hajfürtökkel arnyalt arcát, magas sötétzöld

uszályos barsonyruhába burkolt termetét hiven adta vissza. Most fölnyitja osöndesen az ajtót, bepillant a szalonba — s szokatlan pirömlik el márványhideg arcán; nagy kék szeméi tágra nyílnak, megrázkódik egész testében a látványtól, mely a szalonban fogadja.

De a meglepetés csak egy pillanatig tart; visszanyeri szokott hideg nyugalmát, büszke magatartását.

— Ön beszélni kívánt velem?
— Jólán! — kiáltott a látogató oly hangon melybe a harag és fájdalom nyilvánultak.

— Jólán? Ez a név itt ismeretlen... Gondolom, hogy ön e kastély urnójét, Szentkereszty bárónót keresi nemde?

A látogató szó nélkül, komor pillantással nézett rá.

— Nos uram? ... Hát így üdvözöl ön, a régi barát, a hajdani kedves, annyi idő múltával? Mitől ijedt meg? Talán a pazar fényűzésből, melyet itt lát? Hiszen ön azt kívánta nekem, — vagy talán tőlem ijedt meg? — s tekintete végig siklott saját öltözékén.

— De hiszen ön mindig azt kívánta, hogy ragyogó, fényes selyemcsipkék ékesítsenek, hogy elegáns, ünnepeit asszony legyek, természetesen, az ön neje. Ime elegáns és ünnepeit vagyok s az ön által kiszabott feltételek közt csak egy nincs teljesítve, hogy nem vagyok az ön neje. En ezért nem haragszom a sorsra. Gazdag leány voltam, ön szegény ifju. Gazdag-

ságom közepette jól esett egy kis gyermekies szórakozás és csupa szórakozásból önbe szerettem. De a szórakozást csakhamar meguntam és vagyonomhoz méltó férjet kerestem, persze csupa szórakozásból. Most Szentkereszty bárónó vagyok, annak nevez mindenki, bár a gothai Almanach nem tud róla semmit. De annál jobban tudja az arisztokracia, mely szeret, bámul és rajong értem.

Felkaczagott és leheveredett egy pamlagra.
— Jólán! Ne ingerelj, ne daczolj velem, számolni tartozol: két évről!

A férfi komoly arccal közeledett a nőhöz, megragadta karját, de ez nem ijedt meg tőle; bátran szemébe nézett, arca nem változott, csak keble emelkedése árulta el, hogy találva érzi magát.

— Jól tudod, — szólt a férfi, — mikor utoljára ajkamhoz emeltem kezedet, megesküdtem, hogy tűrni, szenvedni fogok, hogy téged bírassalak. Te akkor vigaszt, reményt adtál a szenvedéshez és azt ígérted, hogy nem fogsz feledni. Azt is mentad akkor, hogy szeretsz és erre meg is esküdtél. Biztam esküdben, hittem ígéretedben és én dolgoztam, szenvedtem. Sokat, nagyon sokat szenvedtem, csak azért, hogy egykor boldog lehessenek. Nehéz munkákat végeztem, lásd a kezem erről tanuskodik, mely erős, durva munkákat végezett mindennap. Most már nem vagyok szegény; méltó vagyok hozzád. Mindent elkészítettem, hogy

az is nyilvánvaló lesz, miszerint a baj orvoslására nem az fog első s legsürgösebb feladatul állani, hogy földosztások és telepítések által igyekezzenek a kormány — miként a minden lében kanál ellenzéki szájaskodók hirdetik — a lázongó tömeget lecsillapítani, hanem igenis, a hazafiatlan és erkölcstelen mozgalmat vas szigorral megfékezni; és csak miután a forrongás teljesen elnyomva, a bűnösök szigorúan büntetve, a hatóság tekintélye helyreállítva, s a további izgatásnak lehetősége is eltávolítva lesz, csak azután lehet s legyen szó arról, hogy a mezei munkások megszaporodott osztályának megélhetési viszonyai rendeztessenek. A lázadókat engedményekkel csillapítani akarni annyit tenne, mint a tüzet olajjal oltani.

BELFÖLD.

A delegáció összehívása. Mint egy bécsi távirat jelenti, a delegációkat még májusban fogják összehívni Bécsbe. A delegációk üléséhez a magyar országgyűlésnek mindakét háza szünetet tart, de az osztrák képviselőház az alatt is folytatja a költségvetés tárgyalását.

Szerbia és Ausztria-Magyarország közt új vámpolitikai konfliktus van készülöben. A szerb kormány ugyanis a külügyminiszterhez fordult és felszólalt a magyar szállítási adó miatt, mely a szerb dunai hajókon érkezett szállítmányokra is alkalmaztatik. A szerb kormány tiltakozik ezen eljárás ellen, mint a mely alítólólag a dunai hajózás szabadságát sérti. Ha a magyar kormány megmaradna álláspontjánál, a szerb kormány azzal fenyeget, hogy a maga részéről is szállítási adót fog kivetni, mely a szerb dunaparton kikötő osztrák-hajókat ép oly érzékenyen sújtaná, mint a magyar hajókat.

Kossuth Ferencz levelet intézett a „függetlenségi és 48-as pártkörben maradt részének elnökéhez”, melyben elmondja, hogy a párt egységét létrehozni megkísérelte, de nem sikerült neki. A kiélezült ellentéteket elsimítani nem lehet. A történetek felett véleményt nem is mond, mert a párt nem tartotta érdemesnek azt, hogy vele közölje a tervet, melynek megalkotásán külön összejöveteleken a pártban képződött párt huzamos ideig dolgozott. Különbön megmondta volna, hogy pártot alkotni a pártban, szükségszerűleg a bizalmatlanság kiélezésére fog vezetni. Felkeltette volna a figyelmét arra, hogy ha csak a közjogi kérdésekben szorítottatik a pártfegyelem, a párt egy része lemond a reményről, hogy a párt valaha egyöntetű lehessen. Ezt nem tehetvén, konstatálja a szakadást. Arra kéri csak azokat, kik

bent maradtak a pártban, hogy emlékezzenek meg arról, hogy tegnap még testvérek voltak. A másik levélben, a melyet J u s t h Gyulához intéz, kijelenti, hogy a pártnak az a része, a mely elszakadt, oly egyöntetű elemekből áll, a melyek mindig változatlanul, nyíltan, hiven és következetesen a függetlenségi eszméket és a szabadság és szabadság követelményeit összecsatolták, őt a pártba vezetői nevének tradíciója és egész életének meggyőződése; és ezeknek folytán a pártba, mint kultág belép.”

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 5.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Josipovich, Schóber és Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak Bánffy Dezső miniszterelnök, Perczel Dezső, Lukács László, Dániel Ernő és Wlassics Gyula miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A költségvetési törvényjavaslat.

Helpy Ignác a költségvetést megelőzőleg reflektál Serbán tegnapi beszédére. A Serbán által felsorolt sérelmek egynemelyikével egyetért, csak hogy ezek a sérelmek nem román sérelmek. A közigazgatási bajok, a választási census sérelmei a magyarságnak is. Ezt megmondja azért, nehogy csupa román sérelmek kerüljenek innét az európai sajtóba. (Helyeslés.) Helytelenül hasonlította a román passivitást a magyarok passzivitásával. A magyarok passzivitása az ősi magyar alkotmány érdekében történt, a román passzivitásnak pedig az a célja, hogy megakadályozza a románok békés együttélését a magyarokkal. (Helyeslés.) Csáky Albin gróf ellenében indokolja, hogy miért van a képviselőházban napirenden állandóan bizalmi és bizalmatlansági szavazás? Mert minduntalan olyan helyzeteket teremtenek, amelyek provokálják ezeket a bizalmatlansági és bizalmi szavazatokat. (Helyeslés a szélsőbalon.) A többek között ok erre a bizalmatlansági szavazat provokálására az, hogy Bánffy is a közjogi alapon áll és hogy hadat izent a közjogi ellenzéknek, (Elnök helyeslés a szélsőbalon.) és még csak azt a fejlesztést sem koncedálja, amit Apponyi akar. Tisza István azt mondja, hogy nem lehetséges ez a fejlesztés, mert azt a gyanút ébresztenők odaát Ausztriában, hogy nem vagyunk őszinte hívei a kiegyezésnek.

Ez állítással szemben utal Oszkár király múlt havi nyilatkozatára, a melyben a svéd és norvég kiegyezést, bár az 80 éves, megváltóztathatónak, fejleszthetőnek mondta. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) A fuzionak ellensége, mert a közjogi alap erősítésére tervezik s

mert a közjogi ellenzéknek hadizenet az. — Mindamelllett hozzászól a kérdéshez és ajánlja Csákynek, hogy tegnapi beszédének logikáját fordítsa meg és úgy alkalmazza, mert úgy helyesebb. Ha olyan jelentéktelenek azok a nemzeti aspirációk, hát fogadja el a többség s akkor hozzáláthatnak együtt véve a bajok orvoslásához. (Helyeslés balfelől.) A néppárti mozgalmaknak leghatalmasabb ellenszere a lehető leggyorsabb végrehajtás, mert a végrehajtott törvények hamarosan meggyőznek a népet az izgatók hazugságairól. (Helyeslés.) Végül szól a függetlenségi 48-as párttól. Nem akarja most az allentéteket magyarítani, de kitér egy kérdésre mégis, arra, hogy mi az ellenzék feladata? Az, hogy küzdjön minden ellen, ami rossz; küzdeni eszméért, de egyben azt, ami jó, még ha a kormánytól jön is, elfogadni, mert így követeli ezt nemcsak a politika, de a hazafiság is. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Szapáry paktummal vádolja a függetlenségiakat és a kormányt, azért megszavazták szőlők az egyházpolitikát. Pedig nincs igaz, mert itt paktum nincs, ellenben paktálhatott Szapáry, a ki fuzionálni óhajt, a kormánynyal, paktálhat ismét csak Szapáry, aki közeledik a nemzeti párthoz. Hogy mire jó ez a sok paktálás, annak is meg van az oka: miniszter akar lenni! (Zajos derűtség.) Hivatkozik Deákra, aki ellenzéki korában vallott elveivel is igazolja az ellenzék azon részét, amely megszavazta az egyházpolitikát. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) A történelem igazat fog adni szőlőknek és dicsérettel emlékezik meg majd róluk, amiért az egyházpolitikát megszavazták. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Nánássy Ödön: De Főreter Ottórol nem fog megemlékezni. (Derűtség.)

Helpy Ignác: a költségvetést egyébként nem szavazza meg. (Elnök helyeslés a szélsőbalon.)

Szentiványi Arpád azt tartja, hogy Bánffy a miniszterelnökséghez azzal csinálta meg magának az utat, hogy nagy hazánkfia Kossuth Lajos temetése elől, amelyre pedig felsietett minden igaz magyar ember, vidékre utazott. Elismeri, hogy ezzel Bánffy részolgált a szélsőbal támogatására. (Tetszés a baloldalon.) A fuzionális törekvésekkel csak annyiban ért egyet, amennyiben azok nem támadják meg a nemzeti párt aspirációit. A költségvetést nem szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Hoitsy Pál szerint politikai életünk meg van hamisítva. Ha a kormány nem is, de a többség, amely a megelőző kormányt támogatta, részese ennek. — Ennek a többségnek része van abban, hogy az ország ügyei ma-holnap a szöszékben fognak elintéztetni. Ilyen viszonyok között vállalkozott Bánffy a kormányra. Fájdalom, de nem látja Bánffyban a garanciákat a bajok orvoslására. Es éppen ezért nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Márkus József konstatálja, hogy pártjának minden felszólalása a nemzet javára irányzott

kellemes otthonra találjal nálam. Két éven keresztül szenvedtem, két éven át vártam, hogy nőm légy . . . Most itt vagyok . . .

Elhallgatott, várta a nő válaszát. A nő szintén elhallgatott s komoran nézett maga elé, majd szomorúan pillantott a férfira.

— Jolán! Némaságod megöl. Ne nézz így reám! Mentse magad!

— Mentsem magamat? . . . Miért? Hát nem félsz, hogy mentésem vád lesz ellened? Gondold egyszerűen, hogy Jolán meghalt . . . Igen, ő meghalt! Attól a pillanattól kezdve, mikor Szentkereszty bárónő lett, ő meghalt számokra . . . Szánakozzál rajta, jogod van hozzá; hiszen szeretted őt s ő is szeretett téged.

Hangja megcsuklott, de erőt vett magán s így folytatta tovább:

— De hát ez mit sem segít rajta s rajtad. Neked ez nem elég, mert hiszen Jolán már nincs többé. De hidd el, ennek nem én vagyok az oka, hanem a sors. Mikor könyezve elváltunk, akkor még nem tudtam, hogy szerelmünkbe másnak is van beleszólása. Akkor még nem tudtam, hogy te nem vagy hozzám illő, hanem csak a szívem után cselekedtem. Azóta felvilágosítottak és már régóta nem szeretlek . . . Mikor utoljára együtt könyeztünk, soha sem hittem volna, hogy szerelmünk megszűnik. Mikor elváltunk, heteken át ültem

egy magamban, mintha eltompultak volna érzékeim; aztán jött idő, mikor úgy éreztem, hogy végtelen üresség vesz körül, a melyet senki sem képes betölteni. Ekkor rámparancsoltak, hogy szeressék és én szerettem. Feleségévé tett Szentkereszty báró és ő most engedelmes rabszolgám. Én tehát nem vádoló magamat, mert hiszen még rosszabb is történhetett volna.

— Még rosszabb is? De Jolán az önézeted? . . . Te vagy az, ki így beszélsz, akit szerettem?

— Önézetem? Miért vesztettem volna el ezt? Azért, mert férjhez mentem ahhoz, akit nem szerettem? Hiszen száz, meg száz fiatal leány teszi ezt, miért ítélne el éppen engem a világ? . . . Hiszen utóvégre nem a saját jószántomból mentem hozzá feleségül. Gazdag volt, volt címe, rangja, egyszerűen épen hozzám illő volt . . .

Jolán fölállott.

— És most, uram, mindent elmondtam önnek, mit tudni kívánt, Isten önnel; nem mondom, hogy feledjen el, hiszen az idő ugyis elfeledtet, hanem kívánom, hogy legyen boldog, ha tud.

Nem nyújtotta kezét bucsuzóra, de szemében könnyek jelentek meg. Bólintott fejével, aztán megfordult, hogy távozzék. A férfi is felállott. Nem haragudott, csak szerelem su-

gáztott le arczáról, mikor a fejedelmi termétü nőre nézett, ki lassan, lehajtott fővel távozni készült. Ezzel a nővel eltűnt minden, a mit remélt, a mit álmodott eddig. A nő az ajtóhoz ért s még egyszer visszanezett. A férfi hozzárohant, lábaihoz borult s ruháinak redői közé temette arczát.

A bárónő remegett.

— Jolán, ne hagyj így el, bocsás meg; mindent, de mindent elviselek, csak azt a gondolatot nem, hogy te a másé vagy, másé vagy, másé csokol. — Jöjj, hagyd itt ezt a házat, jöjj velem . . .

Atölelte s elborította csókjaival, haját, homlokát, kezeit. A szobában néma csend volt. A nő kiszakította magát karjai közül s így szólt:

— Nem . . . Vannak dolgok, melyeket nem lehet elfeledni s ilyen az, hogy báróné vagyok. Ez mindig ott volna közted s közötttem s hosszú szerelem és boldogság nem tűntetnék el, ha olykor szemrehányólag néznél rám, vagy keserűen szólnál hozzám. Ha szívesen tultennéd is magadat a világ elítélésén, — saját itéleted teene tönkre tégedet s engemet.

Hozzálépett, gyöngéden megcsókolta a férfi homlokát és eltűnt.

törekvések kifejtése. A fuzióra nézve a kormánypart meglehetősen tévedésben van. Elismeri és hirdeti, hogy a nemzeti követelések harmadrangúak. A fő követelése a fuzióra meghívott nemzeti pártnak az, hogy a kormányzás jelenlegi rendszere megváltozzék, mert az a változás végeredményében aztán ugyanis maga után vonná a nemzeti párt programja legnagyobb részének megvalósulását; egyébként a fuzió meghiusulásának nincs semmi más oka, csakis egyes egyedül a szabadelvű párt merevsége. Hosszabban polemizál Csákyval, akivel nem ért egyet abban, hogy a törvények a végrehajtással kevesebb izgalmat keltenek. Ennek éppen az ellenkezője áll. (Helyesítés a baloldalon.) A költségvetési javaslat helyett Apponyi Albert gróf határozati javaslatát szavazza meg. (Helyesítés jobboldalon.)

Budapest, március 5. (Daját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Hock beszédében utalt arra, hogy Bánffy kedvéért mellőztek egy lángeszű államférfit, egy becsületes politikust.

Gulácsy Dezső közbekiált: Polonyit érti! (Viharos derűtség.)

Hock Apponyit érti. Azután kijelenti, hogy Tisza István nem azt mondta a fuzióról, amit érez.

Tisza István: Tiltakozom a gyanúsítás ellen, mert ez a ház megtévesztésére szánt hazug ürügy.

Elnök figyelmeztet, hogy személyes felszólalásokban is legyenek a képviselők egymás irányában illedelmesekek.

A képviselőház bizottságaiból.

— március 5.

A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap ülést tartott, amelyet **Teleszky** elnök megnyitván, üdvözölte a bizottság nevében az igazságügyminisztert, kihez ezuttal van először szerencsése a bizottságnak s a pénzügyminisztert, ki a tárgyalandó törvényjavaslatokra való tekintettel a bizottság körében megjelent. Az igazságügyminisztert, kívül e bizottság hivatásánál fogva állandó összekötöttségben áll biztosítási szülő arról, hogy a bizottság igyekezni fog az igazságügyi törvényalkotás nehéz feladatának megoldását jóakaratu közreműködésével elősegíteni. (Elnök helyeslés.)

Polonyi és **Issékutz** teljes készséggel hozzájárulnak az elnöknek a miniszter személye iránti köszönetet és üdvözlést nyilvánító szavaihoz.

Erdélyi miniszter köszönetet mond az elnök üdvözlő szavaiért s azon jóindulatért, melylyel a bizottság tagjai azokat fogadták. Szóla a jövőben is nagy mérvben óhajta igénybe venni a bizottság tevékenységét; azonban, hogy sikert arathasson e törekvése, szükséges, hogy e bizottság jövőben is azon odaadó munkásságot fejtse ki, a melyet szóló elődjének idejében tanusított. A midőn ezt kéri szóló, kifejezést ad ama további kérésnek is, hogy az igazságügyi törvényjavaslatok tárgyalásánál hagyják a bizottság tagjai e terem falain kívül a politikai pártállást. Hathatós támogatást s objektív bírálatot kérve; a bizottság tagjainak szives jóindulatába ajánlja magát szóló. (Általános élnök helyeslés.)

Ezután áttérvén a napirendre, tárgyalás alá vette a bizottság a törvényes kamatláb meghatározásáról és a magyar korona országainak egész területén érvényben levő kamatláb leszállításáról szóló törvényjavaslatokat, melyeket **Matuska Péter** előadó ismertetett.

Beható tanácskozás után, melyen Erdélyi s Lukács minisztereken és Plosz államtitkáron kívül **Issékutz**, **Polonyi**, **Neumann**, **Bernáth Béla**, **Mohay Sándor**, **Kajuch József** és **Veszter Imre** vettek részt, a bizottság mindkét javaslatot általánosságban egyhangulag elfogadta.

A részletes tárgyalás során a magyar korona országainak területén érvényben levő törvényes kamatláb leszállításáról szóló törvényjavaslatba is fölvetett a törvényes kamatláb meghatározásáról szóló javaslat azon rendelkezése, mely szerint „ha

5%-nál magasabb kamatot van kikötve, ez a felek más megállapodásának hiányában az adós késedelmezése esetében tovább foly.” A törvényjavaslatok életbelépésének időpontjául **Lukács** pénzügyminiszter indítványára 1895. évi július hó 1-je tűzött ki. Egyebekben mindkét törvényjavaslatot néhány szerkezeti módosítással elfogadta a bizottság.

Ezzel az ülés véget ért.

Városi közügyek.

Sorrendje

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1895. év március hó 13-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése 1895. évi febr. hóról.

2. Nagymélt. **Lukács** László pénzügyminiszter ur értesítése pénzügyminiszterre történt kinevezéséről.

3. A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium körrendelete a „Magyarország vármegyéi és városai“ cím alatt szerkesztett műnek támogatása iránt.

4. A „Magyarország vármegyéi és városai“ műszerkesztőségének kérvénye segély megszavazása iránt.

5. Somogy vármegye közönségének átirata a mezőgazdaság érdekében teendő törvényhozási és kormány intézkedések végett az országgyűlési képviselőházhoz intézett felirat pártolása iránt.

6. Heves vármegye közönségének átirata a véderőről szóló 1889. évi VI. t.-cz. 25-ik §-ának módosítása tárgyában az országgyűlési képviselőházhoz intézett feliratnak pártolása iránt.

7. A polgármester jelentése a városi iparos tanonciskolák részére utalványozott 1000 frt állami segély felvételéről.

8. Csongrád vármegye közönségének átirata a közhasználatban levő ürmértékek mellett egy 30 literes ürmérő használatának engedélyezése, illetőleg az 1874. évi VIII. t.-cz. 11-ik §-ának megfelelő módosítása végett a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett feliratok pártolása iránt.

9. A tanács jelentése a mezőgazdasági szabályrendelet megalkotása iránt.

10. A tanács jelentése a vízvezetési és csatornázási házi berendezésekre adandó városi kölcsönök iránt alkotandó szabályzat tárgyában.

11. A tanács jelentése a budapesti magyar ipar és kereskedelmi banknak a város tulajdonához tartozó versenytéri földkekből 8²⁰/₁₀₀₀ holdnyi területnek megvétele iránti kérvényére.

12. Az aradi légszuszvilágítási részvénytársulatnak bejelentése a szabadságtértől a vasutig terjedő utvonalon elhelyezett lámpáknak más lámpákkal való felcserélése tárgyában.

13. **Radván** Döme és társainak kérvénye a birkás dűlőbeli legelőn egy istálló és lakóház felépítése iránt.

14. **Neczin** Jova, mint az arad-gáji gör. kel. szerb hitközség elnökének kérvénye a város tulajdonához tartozó gáji szerb iskola telkéből kiaknázott és eladott kavics ára egy részének elengedése iránt.

15. A tanács jelentése dr. **Matawowsky** Nándornak eladott 21-75 négyszögölnyi és 16. U. az. **Rákóczy** Antal és nejének eladott 14 négyszögölnyi terület adásvétele iránt kötött szerződésnek jóváhagyása tárgyában.

17. U. az. **Juhász** Antallal az árvaház felépítésénél lakatos munkák, **Czeiler** István és **Glück** Józseffel a szobafestő és mászó munkák és **Sohmiedt** Lajossal az ács munkák előállítása és teljesítése iránt kötött szerződések jóváhagyása iránt.

18. U. az. **Min** Kó Jánossal és nejével a részükről eladott 39 négyszögölnyi terület iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

19. U. az. özv. **Beszédits** Antalnak a városi bérház épületben bérelt lakás bérletének meghosszabbítása iránti kérvénye tárgyában.

Arad, 1895. márc. 5.

Kiadta:

INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

IDÓJÁRAS.

Légnymás: reggel 7 órákor 758.1 milliméter, délután 2 órákor 759.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° — 2.0, délután 2 órákor C° + 0.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor EN. 3. délután 2 órákor EN. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter.

A vásárhelyi véres nap.

— Eredeti tudósítás. —

Hódmezővásárhely, március 5.

A hódmezővásárhelyi nagy szociális tárgyalás — úgy látszik — rendezavarás nélkül fog lefolyni.

A hangulat izgatott ugyan a városban, de a lakosság nem mer mozogni, mivel a hatóság — igen helyesen — megerősítette a csendőrséget s egy század gyalogságot is hozott át Szegedről.

A hatvanöt vádlott közül csupán egy van elfogva: **Szántó Kovács** József, akit a véres nap óta, tehát immár majdnem egy esztendője, Szegeden tartottak.

Az ő elvtársai nagy érdeklődéssel várták, hogy mikor hozzák haza a fővádlottat, akit — úgy mondják — tüntetéssel készültek fogadni.

Hanem hát ezt tudta a hatóság s ép ezért titokban hozták haza **Sz. Kovácsot**.

Tegnapelőtt reggel óta minden rendes vonatnál várakozott egy sereg ember. De **Szántó Kovács** József különvonaton jött meg.

Tegnap reggel hozták Szegedről. Négy csendőr jött vele. A vonat öt óra után ért be Hódmezővásárhelyre, ahol persze senkise tudott a dolgról.

A csendőrök kocsiába ültek **Szántó Kovács** és bevitték a városházára, ahol erős őrizet alá fogták a hatalmas termetű paraszt-agitátort, akit — úgy mondják, — erősen megtört a fogház.

A hódmezővásárhelyiek még most sem tudják, hogy itt van. Csönd, nyugalom van a városháza előtt.

Ott lesz a végtárgyalás, melyre jegyeket csak igen korlátolt számban adnak ki.

A budapesti főkapitányságnak tegnap ide érkezett távirati értesítése szerint, négy fővárosi agitátor reggel ide fog érkezni. E jelzés folytán az itteni rendőrség a négy agitátort résen várja.

A törvényszék tegnap délben megérkezett. A fővádlottat, **Sz. Kovácsot** a városházáról a járásbírósi börtönbe átkísérték. Délután nagy néptömeg oszódult össze kíváncsiságból a Kossuth-téren. A tömeg legnagyobb része munkásokból állott, akiket a katonaság azonnal széjjelkergetett. A városban most rend és nyugalom van.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 6. —

Helyenként csapadék. — Fagypontról körüli hőmérséklet.

HIREK.

Március 6. Szerda. Róm. kath. naptár: Frigyes. — Protestáns naptár: Frigyes. — Görög-keleti naptár (február 22.): Jenő vtk. — A nap két 6 óra 33 percet, nyugozik 5 óra 50 perczkor

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színháziépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Március elsejével az „Aradi Közlöny“-re új előfizetést nyitott a kiadóhivatal. Előfizetni bármely naptól lehet: helyben egy óra 1 frt., vidékre 1 frt 20 krajával. Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az előfizetéseket megújítani s hátralékos előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek

— A hivatalos lapból. A király **Belházy** János pénzügyminiszteri tanácsosnak, sa-

ját kérelmére történt nyugalmaztatása alkal-
mából, sok évi hű és buzgó szolgálata elisme-
résül, a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen
adományozta.

— Anarchista merénylet a király ellen. A
„W. Tagblatt“ közli, hogy mikor Ferencz
József király Mentonében tartózkodott, a
francia kormányhoz feljelentés érkezett, hogy
az anarchisták a király ellen
merényletet terveznek. Vajjon ez
a feljelentés Párisból, Bécsből vagy London-
ból érkezett-e, azt nem lehetett tudni. Tény
azonban az, hogy a rendőrség közvetlenül né-
hány órával a király megérkezése után el-
fogott egy embert, ki a király után
Mentonéba utazott. Az elfogatás minden fel-
tűnés nélkül történt meg. Este azt sürgőznik
Bécsből, hogy a berlini „Neueste Nachrichten“
ből egy bécsi lap által átvett az a hír,
hogy ő Falségére cap-st.-martini tartózkodása
alatt egy osztrák anarchista merényletet szán-
dékolt elkövetni és hogy a francia rendőr-
ség az illető anarchistát letartóztatta a „Frem-
denblatt“ értesülése szerint elejétől vé-
gig koholmány.

— Rendkívüli közgyűlést tart ma délután
4 órakor Arad város köztörvényhatósági bi-
zottsága. A gyűlésnek egy tárgya van: A
csatornázási és vízvezetési bi-
zottságnak jelentése a vízvezetési tervek el-
fogadása iránt.

— A sorozás vége. Befejeződtek a sor-
ozások Aradon, elcsendesült a városház kör-
nyéke, s az annyira zajos katonai osztály.
A legények hazavonultak, hogy elkezdjék
szoktatni magukat ahhoz az élethez, melybe
október elsején fognak, mikor „be kö rukkó-
ni.“ A sorozás Aradon jó eredménnyel zá-
rult. A sorozó bizottság tegnap hitelesítette a
jegyzőkönyveket, iratokat, melyek az ujonoz-
ásra vonatkoznak. A sorozás számadatait hol-
nap részletesen közöljük.

— A gyoroki csángók inség-ügye, melyről
tegnapi lapunkban kimerítő közleményt hoz-
tunk, szóba került a csángó-magyar
egyesületnek most megtartott évi köz-
gyűlésén is. A közgyűlésen, melyen gróf Te-
leki Géza elnökölt, többek között ott vol-
tak: Kamermayer Károly polgármester,
Gerlóczy Károly első alpolgármester,
Czerda Bódog, Bákos János, Gelléri
Szábó János, László Mihály országgyű-
lési képviselő. A napirend előtt a gyoroki
csángók ügyét tárgyalták. Arad megye al-
ispánjától az egyesület azt az értesítést vette,
hogy a hírlapoknak a Gyorokra telepített
csángók inségéről hozott közleményei nem
felelnek meg a valóságnak, mert az arad-
megyei telepítvényeseknek
mind eddig tisztességes kere-
setük volt. Az egyesület felkéri az alis-
pánt, hogy a csángók helyzetét vizsgálja meg,
mert az egyesület mindig készen áll a csán-
gók segélyezésére.

— Uj vasut Pécska felé. A pécskaiak bi-
zonyára örvendeni fognak az alábbi érte-
sülésnek: Nikolics Fedor báró előmunká-
lati engedélyt nyert egy, Nagy-Kikindától
Nákófalván, Nagy-Komlóson, Lovrinon kereszt-
ül Pécskáig vezetendő helyi érdekű vas-
ut kiépítésére. Az új vasut építését még az
idei tavasszal megkezdik.

— Doktorrá avatás. Popescu Tódor,
Müle Lajos dr. ügyvédi irodájának veze-
tője, a buttyini jegyző fia, a napokban a ko-
lozavári tudomány-egyetemen tudorrá avat-
tatott.

— Megfagyott ember. Leveleznék írja:
Pajszán aradmegyei községben a múlt hó
végén egy ember megfagyott. Ugy történt,
hogy Pajszán Tódor fiával a szomszéd fa-
luba ment lisztet vásárolni. Visszajövet, a fia
elől ment, vezetve a lovat, melynek hátán a

lisztet telt zsák volt, hátul jött az atya, ki
gyakran el-elmaradozott. Egyszer aztán vég-
leg elmaradt. A fiúnak ez nem tűnt fel gya-
nusnak, mert azt vélte, hogy atyja betért va-
lahová. Másnap azonban hiába várták haza,
végre is rá akadnak az öt keresők, de csupán
holttestét vihették haza, mert holtra fagyva
találták.

— Katonai alapítványi helyek. A hadsereg
katonai-nevelő- és képzőintézeteiben az
1895/96-ik tanév elején több alapítványi hely
üresedik meg. A kérvények május 15-ikéig
adandók be. A felvételre vonatkozó adatok a
polgármesteri hivatalban s a középiskolák
igazgatóinál megtudhatók.

— Halálos párbaj. A fővárosi társaság egy
ismert alakjának a halálhírére hozza Nizzából
a távirót. Wahrmann Ernő, a néhány év-
vel ezelőtt meghalt Wahrmann Mór or-
szággyűlési képviselő fia, szombaton, — mint
már táviratban közöltük — Nizzában fleuret-
párbajt vívott egy francia gavalierrel. A párbaj
azzal végződött, hogy a francia fleuretje átfurta
Wahrmann mellét. A sebesülés oly súlyos
volt, hogy rögtön táviratoztak Wahrmann
Ernő nagybátyjának, dr. Wahrmann Jó-
zsefnek, aki szonnal Nizzába utazott öcsé-
hez. De már nem találhatta életben, mert,
mint egy párisi távirat jelenti, Wahrmann
Ernő a kapott sértés következtében szomba-
ton meghalt. A párbajt megelőzőleg
Wahrmann Ernő bacaratot játszott, s állítólag
40,000 forintot vesztett. A játékban részt-
vett a francia is, és ebből folyólag támadt
szóváltás közöttük, amely a végzetes párbaj-
jal fejeződött be. Wahrmann Ernő tartalékos
dragonos-hadnagy volt s felváltva Budape-
sten és Bécsben tartózkodott. Bécsben egy iz-
ben volt már párbaja, amely azonban szeren-
csésen végződött. Ezután Brüsszelbe ment,
ahol fényes lakást rendezett be és nagy lábon
élt. Atyja vagyonából, amely a köteles részre
szorította a szerencsétlen véget ért fiatal em-
bert, 1,500,000 forintot örökölt s amilyen köl-
tekező volt azelőtt, oly takarékosan élt az-
után. Vagyonát most testvérei Krausz Iz-
dorné-Wahrmann Renée és Wahrmann
Rikard öröklék.

— Névgyararítás. Klein Sámuel be-
rettyó-ujfalusi illetőségű s eprősi lakos egy a
maga, mint kiskoru Regina, Margit, Jenő és Pi-
roska gyermekei vezetéknévénél „Szilágyi“-ra
kért átválttatása belügyminiszeri rendelettel
megengedtetett.

— A m. á. v. és a gyógyszerum. A magyar
államvasutak igazgatósága rendeletileg figyel-
mezteti összes pályorvosait, hogy mitán a
difteriás elleni gyógyszerum hatása még tu-
dományosan megállapítva nincs csak kísérlete-
zés tárgyát képezi, azt a m. á. v. betegpénztár-
nak költségére nem rendelhetik meg s az elő-
forduló esetekben adják tudtára a betegpénz-
tári tagoknak, hogy a gyógyszerumot csak sa-
ját költségeiken szerezhetik be.

— Ujtás a tanulók beírásánál. Ismeretes
dolog, hogy igen nagy kellemetlenségekkel
jár az új iskolai év kezdetén a tanulók beír-
ása, gyakran s nagy gondot ad a szülőknek,
hogy a gyermekeiket valamely intézetbe föl-
vétessék. A közoktatásügyi miniszter e kel-
lemetlenségeken segitendő, elrendelte, hogy ezen-
tul a tanulókat már az iskolai év vég-
én be lehet írni a jövő iskolai év-
re, ugyanekkor szedhető be előre a félévi
tanítási díj is. Ha az illető tanuló az új iskolai
évben nem folytatná tanulmányait, a félévi
díjat visszakapja, a beírási díjat azonban ilyen-
kor az intézet visszatartja.

— Az aradmegyei takarékpénztár a múlt
évi nyereségnek jótékony célokra eső részét
a már kiutalványozott összegeken kívül kö-
vetkezőképp határozta felosztani: a már évköz-
ben kiutalványozott adományok összege 235
forint, aradi polgári jótékony egyletnek, sza-
badságharosi múzeum, megyei tisztv. nyugdíj
alap, megyei jegyzői nyugdíj alap, megyei
közkórház alap, aradi árva és lelenczház, aradi
izr. testvér egylet, Elek község, aradi izr. jó-
tékony nő-egylet, szegény tanulókat segélyző
egylet, keresk. ifjak betegsegélyző egylet, izr.
jótékony egylet 50—50 frt, fa- és fémipari
szakiskola, vörös kereszt egylet, aradi I. be-
tegs. és temetkezési egylet 30—30 frt, aradi
evanz. iskola szegény tanulói, keresk. akad.
ifjak segélyző egylet 25—25 frt, aradi tanító
egylet, kir. főgymnasiumi ifj. segélyző egylet,

állami tanító képezde, első aradi temetkezési
egylet 20—20 frt, iparos ifjak önképző és be-
tegségélyző egylet, iparosok első beteg-
segélyző és temetkezési egylet 15—15 frt, álta-
lános munkás betegsegélyző egylet 15 forint
94 kr, gáji óvoda és mikalakai magyar iskola
25—25 frt.

— Nyilvános köszönet és számadás. A kö-
vetkező sorok közlésére kérettünk fel: Az aradi
ég. hitv. ev. egyház templomépítési-alap javára
f. hó 2-án tartott hangversenyyel összekötött
táncmulatság sikerét biztosították első sorban
is Vas Ida urbölgy és Vincze Miklós kir. városi
bíró ur. A hangnak üdesége, könnyed modulációja,
ügyes technikája, helyes hangsúlyozása és pre-
cis előadása jellemzik Vas Ida urbölgy énekét,
ki mellett méltán emelhető ki határozott és biz-
tos készségével, hangjának erőteljességével Vin-
cze Miklós ur. Dancs Ferencz ur művészi ver-
vel és kitűnő technikával játszott növendékével,
Krausz Vilmossal Delphin-Alard 2-ik (C.-dur)
symphoniájából a Bölcső-dalt. Krausz Vilmos
szép reményekre jogosít fel, nyugodt és precíz
játékával és határozott intonációjával. E két ze-
nedarabot a legszebben és legügyesebben kísér-
ték zongorán Hőszly Jakab és Darányi János
urak. Molnár Géza mérnök ur, kit városunk tár-
sadalma már több ízben volt szerencsés hallani,
most is elragadta kitűnő zongorajátékával, brilli-
áns technikájával a közönséget. Lengyel Sándor dr.,
megyei aljegyző ur, a „csók“-ról tartott humoriz-
tikus felolvasásában bebizonyította miképen lehet
szellemes ötletekkel, éles megfigyeléssel is dis-
cret előadással, a közönséget szellemesen mulattatni.
Fogadják mind e közreműködők az egyháznak
hálás és elismerő köszönetét itt a nyilvánosság
előtt is. Köszönetet mondunk a nagyszámú tánc-
rendezőknél, valamint az egész hangversenyt
rendező bizottságnak, a nagy és szép közönség-
nek, a mely szives megjelenésével az erkölcsi sikert,
s anyagi támogatásával a szent célhoz egy lé-
pessel segített előrébb. Felállítottak: 6 frttal özv.
Purgly Jánosné, ifj. Purgly János, Purgly Lajos,
5 frttal Müller József és fia, Istvánffy Béla Szem-
lakról, id. Nagel Henrik, Nikodem János, Kris-
pin József, 4 frttal Petri Gyula, Zemplényi Sán-
dor, Purgly László, 8 frttal Neuman testvérek,
Pekár Károly, Avarfy Imre dr., Mixich Antalné,
2 frttal Ortutay Béla, özv. Faix Jakabné, Sár-
mezey Arpad, Szentpétery Antal, Kreitler Fri-
gyes, Szondy Géza, Vincze Miklós, Dörr Trau-
gott, Albrecht Agoston, Bácskai Béla dr., 1 frt
50 krral Zachariás Gézané, 1 frttal Márton Tiva-
dar, Szontagh Gézané, Wechsler József, Da-
rányi János, Obetkó Kálmán, Babó Lajos, Szondy
Béla, Székely Salamon, Verbová A., N. N., 50 krral
Glück Károlyné, és 38 frt 90 kr. Zemplényi Sán-
dor gyűjtéséből. A hangverseny bevétele volt 568
frt 90 kr kiadása 149 frt 39 kr. mutatkozik, e
szerint tiszta jövedelem 414 frt 51 kr. Az egy-
ház előjárósága.

— Az aradi kereskedő ifjak köznevelődési köre
kedves kötelességet teljesít, midőn a folyó hó 3-án a
Krispin-teremben megtartott estélyen közreműködött:
Schauer Szida, Rosenthal Irma, Eibenschitz Irén, Molnár
Izabella kisasszonyoknak: Hőszly Jakab, Schreyer Harry,
Schreyer Jakab, Mayer Edo, Zsolnay János, Wimmer Jó-
zsef, Szalay Soma uraknak, legáltalában elismerését nyil-
vánítja. Aradi kereskedő ifjak köznevelődési köre vi-
galmi bizottsága nevében: Wechsler József.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A Kölcsey-dalkör szerdán este 8 órakor
próbát tart, a melyre a t. működő tag urak
felkérhetnek teljes számban megjelenni, annál
is inkább, mivel egy fontos ügy kerül tár-
gyalás alá.

MULATSÁGOK.

(=) Pinczerek táncmulatsága. A Krispin-
terem parkettje ismét meglevenedik ma. Az
aradi pinczerek szálnak sikra bebizonyítani
azt, hogy mennyire ügyes bálrendezők és jó
táncosok. A vigalom rendezősége minden le-
hetőt elkövetett a mulatság sikere érdekében,
és nem kimélve semmi áldozatot, a legmész-
szab melő intézkedéseket teszi a bálozó kü-
zönség érdekében. Eltekintve sok minden elő-
nyös intézkedésektől, a vigalom egyik fővonz-
erejét a zene fogja képezni miután a rendező-
ség ez alkalomra Erdélyi Nácz ország-
hírű szegedi zenekarát hozatta Aradra. A ke-
délyes igazi magyaros zamatú mulatságon ki-
vül tehát még ritka zenei élvezetben is része-
sül a bálon résztvevő közönség.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 6. (Szerda) A kaméliás hölgy, dráma; P.-Márkus Emilia vendégjátékával.

Márczius 7. (Csütörtök) A zsidónő, opera; Messey Mihály jutalomjátékával.

P.-Márkus Emilia vendégjátékai.

IV.

Clemenceau.

(v.) Az a Dobrowska Izabella, melyet P. Márkus Emilia asszony állít elénk, tökéletes hus és vér, a legapróbb részletig finoman kidolgozott karakter, mely magával ragadja a hallgatót s önkénytelenül tapsoltat a művészi szépségnek, művészi tökélynek. Nem hába ez neki az egyik forsz-szerepe, de meg is látszik rajta végezetig az erő, a gondos műnanszirozás s a kivitel finomsága. Bámulatossá, galambszelidség, majd szenvedély, kicsapongó szerelem, kacérkodás, bűn, raffineria s az érzelmekkel való kiszámított játék: mindezt oly művészi feldolgozásban állítja elénk, a mely előtt a legrigorózusabb kritikus is fejét hajt s tapsol szívből, lélekből a tapsolókkal.

A közönség nem is fogyott ki a tapsból, a melyvel bőven jutalmazta minden felvonás és jelenés után a bájos vendégművésznőt.

De legyünk elismeréssel a mieink közül is azok iránt, kik erre rászolgáltak. Röviden végezhetünk. Tompa (Clemenceau) és Róna székinyé (Dobrowska grófnő) erősen magukra vonták a figyelmet gondos és ambícióval megjátszott szerepeikben. A vendégen kívül csakis nekik köszönhető, hogy „Clemenceau“-ban élveztünk valamit, mert — őszintén szólva — a már említettek kivül a többi játzó — kivéve azokat, a kik jelentékelenebb szerepeikkel amugy is elveszték a tömegben — csak legerősebb megrovásunkat érdemelte ki. Egyik botlás a másikat érte, tapasztaltuk a figyelem és fegyelmesség teljes hiányát, a minek az aradi színpadon nem szabad megtörténnie. Szegény sugó majd ki adta szűk odujában a lelket s mégis, hiába sugott kézzel-lábbal, mert vadabbnál vadabb dolgokat mondottak utána egynemely urak. Az utolsó felvonást ráadásul egyik kóristanó formálisan agyonütötte, erős magyarsággal és meglepő bávorsággal kijelentvén, hogy:

— Az az ur, kinek nem kell megmondania a nevét, ott van a budoirban. (Igy.)

Ha nincs értelmesebb hölgy a karban, bízzák a pár szavas szerepeket is színésznőre, mert ilyenfajta tudatlanságot még Medgyes-Bodzáson is harsogó kacaj követne. A közönség perczekig s a könyvezésig kaczagott, a vendégművésznő nem bírván magát visszartartani, kirohant a színpadról, Ritz Constantin még a következő jelenésben sem tért magához, a darabnak pedig ugyszólván a legkomolyabb, legtragikusabb része a hatással együtt elveszett a megbotránykozásban. Mindazt nem szórakoztatásból hozzuk fel, hanem azért, hogy a rendező urak vagy tartásának több próbát, vagy pedig büntessék meg jrgalmatlanul azokat az urakat és hölgyeket, kik nem vesznek maguknak elég fáradtságot betanulni a szerepeiket s nem állanak Arad meglehetősen műértő közönsége elé teljesen készületlenül, vagy botránnyos készütséggel kilépni.

A színház különben zsúfolásig megtelt s a darab a bosszu felvonásokozók miatt éppen éjfél 11 óráig húzódott el.

* Gordon Károly koncert-énekes hangversenyére, mely f. hó 10-én lesz a „Fehér Kereszt“ dísztermében, melegen felhívjuk a közönség figyelmét. A hangversenyen közre fognak működni Horváth Elemér az „Altöld“ segéd szerkesztője és Schreyer Harry zenetanár. A tiszta jövedelem 1/2 része az aradi szegény alapjává fordítatik. Belépődíj: Zsölyveszék 3 frt, I-ső hely 2 frt, II-ik 1 frt. Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Kezdeté este 1/2 órákor. A hangverseny műsora a következő:

Első rész Gordon Károly 1. Aria del Opera Rinaldo Haendel. 2. „Romanza“ Campana. 3. „Der Fischer“ Curschman. 4. Románca a Maurer és Schlosser-féle operából Auber. 5. Orosz dal Diubiuka. 6. Romanza „Non toro“ Mattei Tito. Második rész „Az én örökségem“ humoriz-

tikus felolvasás. Irta és fölolvassa: Horváth Elemér.

Harmadik rész Gordon Károly. 7. Ballate „Adelaide“ Beethoven. 8. Schneeglöckchen láuten Henrich Er. 9. Aria Schöpfung-ból (soprán hangon énekelve) Haydn. 10. Romance Gordigiani. 11. Török népdal „Schöne Asli“ E Seiffert. 12. Aria dell Op. „Cosi fan tutti“ (soprán hangon énekelve) Mozart.

* A „Magyar Szalon“ márcziusi füzeté pazar színpompában s rendkívül gazdag tartalommal jelent meg, a mely érthetővé teszi, hogy a magyar olvasó közönség miért viseltetik oly nagy rokonszenvvel ez iránt a valóban hézagpótló irodalmi vállalat iránt. A márcziusi füzet még szebb, még elegansabb, mint az előzőek s 6-7 féle színnyomatu, hirtveves rajzok és festők keze alól kikerült illusztrációk teszik rendkívül diszessé. Ez a füzet hoz szépirodalmi közleményeket, verseket, essay ket, apróságokat stb. Szokolay Kornél, gr. Csáky Albiné, Károlyi Boldizsár, Róna Béla, Versényi György, Lauka Gusztáv, Koltai Virgil, Rózsa Miklós, Apponyi Albert gr., Salamon Odón, Dénes Tibor, Zrora Aladár, Petelei István, Palágyi Lajos, Szana Tamás, Teleki Sándor, id. Abrányi Kornél, dr. Váli Béla, Bodnár Zsigmond stb. tollából s több mint 30 illusztrációt, ezek közt Albrecht főherceg, Payer Hugó, Chyle Ferencz, Gyulai Pál, Vörös László és Schmidt József dr. arcképét. A „Magyar Szalon“-ra melegen felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy füzet ára 85 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, IV., Sebestyén-tér, 6. sz.

* Pöhölyök életéből. Gárdonyi Géza szerencsés író. A humorból, ebből a ritka írói adományból igen tisztességes rész jutott neki, és ez a becses írói tulajdonsága annál kedvesebb, mert minden ízében magyar. Gárdonyi általában tetőtől-talpig magyar író. Magyar a gondolkozása, magyar a stílusa. Valami kedves, derűs tonusban van tartva minden dolga és ez a mesterkéletlen, meleg humor derűt hint még a zordonabb, kietlenebb tájakra is. A valódi humorista tulajdonsága, hogy a legsötétebb tárgyban is talál egy enyhítő, vigasztaló momentumot, szinte megaranyozza a nyomorúságot. Gárdonyinál ez a tulajdonság annyival gyakrabban érvényesülhet, mert Gárdonyi feltogásában igazában a pesszimizmus felé hajlik. Egy humorista a ki pesszimizista — szinte képtelenségnek látszik, pedig nem az. Bizonyosság rá Gárdonyi legújabb apró kötete: a Pöhölyök életéből. Mélyszéges, nagy pesszimizmus nyilatkozik meg ebben a kis könyvben, mely egy becsületes paraszt családnak a romlását meséli el egy esomó tárczában. A csinos könyvecskét, mely Singer és Wolfner kiadásában jelent meg, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ára mindössze 50 kr.

* Uj Idők. Annak a nagy hatásnak magyarázatát, melyet Herczeg Ferencz lapja, az „Uj Idők“, a magyar olvasó közönségre tett, megtaláljuk a most megjelent 11. számban is. Az érdekes közlemények egész sorát leljük benne, melyek közül kiváló említést érdemel a szerkesztő most meginduló „A cserebörtök“ című hosszabb elbeszélése, a melyet Neogrady Antal illusztrál. Nagyobb novellisztikus dolgot írt Herman Ottóné. A „Mindenféle“ rovatban be van mutatva Mikszáth, mint családapa és azonkivül számos érdekes apróság van benne, a melyek a legjelesebb magyar írók tollára vallanak. Megjegyzendő még, hogy az Uj Időkből mutatványszámot kívánatra bárkinek küld a lap kiadóhivatala.

* A Magyar Lányok most megjelent 11. száma mutatja, hogy ez a diszessen kiállított képes hetilap teljesen megfelel hasznos feladatának, a mely a szórakoztatás, nevelés és alkotás. Írtak bele Gaál Mózes, Szomaházi István, Bródy Sándor, Tábori Róbertné, Tutsek Anna, Tanos Pál és Bánfi János. A serdülő lányok e lapját ajánljuk olvasóink figyelmébe és kiemeljék, hogy a kiadóhivatal (Budapest, Andrassy ut 10) bárkinek küld mutatványszámot, ha kívánják.

TÁVIRATOK.

Koronaőr beigtatás.

Budapest, márczius 5. (Saját tud. táv.) Radvánszky Béla koronaőr beigtatása vasárnap 11 órákor megy végbe. A király Báffy, mint királyi biztost

megbízta a beigtatással. Az ünnepélyes beigtatáson jelen lesznek a törvényhozás elnökei, az ország zászlósi, a hercegprímás és a miniszterek.

Kerületi tornaversenyek.

Budapest, márczius 5. (Saj. tud. táv.) Wlassics Gyula miniszter elrendelte, hogy a kerületi tornaversenyek az idén Győrben, Besztercebányán, Debreczenben és Nagyváradon tartassanak meg. A versenyeket májusban tervezik, s a részleteket később határozzák meg. A győri versenyben részt vesznek: a győri, pozsonyi, székesfejvári; a besztercebányai: a besztercebányai, budapesti, budapestvidéki; a debreczeniben: a debreczeni, kassai, szegedi; a nagyváradiban: a nagyvárad, kolozsvári és nagyszébeni tankeületek.

A függetlenségi párt bomlása.

Budapest, márczius 5. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi és 48-as párt bomlása, mint egyébként már ennekelötte is jeleztem, meg nem ért véget. Mint egyik mult heti táviratunk jelezte, az újabb kilépések sorát e héten megnyitották Bodza János, Thold Dániel és Vally Árpád. Mind a három odahagyta az Ugron-Polónyi frakciót és mind a három csatlakozott a Justh elnöklete alatt levő függetlenségi és 48-as párthoz. Ezt a hármat rövid idő alatt követni fogják mások is.

Még megemlítjük, hogy Tóth Ernő, aki Polónyiékat szintén odahagyta, kerületéből, Tiszaföldvárról ma gratuláló párt-határozatot kapott. Ennek kifolyása az lesz, hogy rövid idő mulva Tóth Ernő is csatlakozni fog Justhéhoz.

A krampusz kiáltványa.

Budapest, márczius 5. (Saj. tud. táv.) A Polónyi-frakció kiáltványa ma megjelent, s csakugy hemzseg a rengeteg frázisoktól. A kilépettek gunyolása az egész kiáltvány s még mindig azt vallja, hogy ők a többség, pedig már alig vannak harminczan. Helfy mai beszéde már előre megfelelt a kiáltványra.

Öngyilkos százados.

Békés-Csaba, márcz. 5. (Saját tud. táv.) Ruzitska Károly, 101-ik gyalog ezredbeli kapitány, revolverrel szíven lötte magát s azonnal meghalt. Öngyilkossá zilált viszonyai miatt lett, ügye a katonai becsületbírósa előtt van. Most tünt ki, hogy két hét előtt, nagy adag morfiumot vett be, de vérrel kiköpte.

A vásárhelyi véres nap.

Hódmezővásárhely, márcz. 5. (Saj. tud. táv.) A szociálista zavargások tárgyalását erős katonai örködsnél ma csendesen megkezdték. Az eddigi vallomásokból kitűnik, hogy a rendőrség hirtelenkedése és tulságos óvatossága erősen hozzájárult a nép felbőszítéséhez, amiből a sajnálatos vérengzés támadt.

Pusztító árviz.

Nagybecskerek, márcz. 5. (Saj. tud. táv.) A Moraviczka csatorna töltése három helyütt átszakadt s a tizenhét ölnyi szakadáson ömlő viz Nagymargitta községet ölmagasságra ellepte. A lakosság a háztökon és fákön tanyázik.

A négyszeres rablógyilkos kivégeztetése.

Szatmár, márcz. 5. (Saját tud. táv.) A halálraítelt Francz Pál a tegnapi nap legnagyobb részét Jandrisits apát társaságában töltötte. Délelőtt meggyönt, áldozott. Ismerősei közül magához kérte a munkaadóját: Kin a Jánost és családját, és még többeket, ezek között keresztfiát, a kitől zokogva, könyek között bucsuzott el. Uray Géza, védője, még tegnap táviratozott a királyhoz kegyelemért, melyre azonban válasz nem érkezett. Az apáca fejedelemné szentelt érmet küldött a halálra ítéltnek, mit ez mély hálával fogadott. 11 órakor éjjel lefeküdt, aludt háromig. Reggel konyakot kért, és kenyeret, amit jó étvágygyal fogyasztott el, 5-kor ismét imádkozott. Ekkor már százakra menő néptömeg gyült egybe a törvényszék előtt, be azonban csak jeggyel lehetett jutni. A kivégzés helyén egy század katonaság őrködött. Fél 7-kor öt szuronyos őr, a várnagy és Jandrisits apát kísérték a bitó alá. Pap Vincze törvényszéki bíróságot felolvasva az ítéletet, Orosz Sándor kir. ügyész átadta az ítéletet a bakónak: Bálinak, aki erre megkötözte. — Francz egy papírról föl akarta olvasni a leírt szavakat: »Bíráim elítéltek engem a törvény nevében. En isten kegyelmébe ajánlom lelkemet és meghajlok. Bocsánatot kérek, miként én szívből megbocsájtok mindenkinek. Isten áldja meg önöket.« E lap fölolvását azonban Orosz ügyész nem engedte meg, mire ő azt mondta: »Jézus, légy kegyelmes nekem!« Megcsókolta a feszületet, mire fölakasztották. Béli hóhér rendkívül gyorsan végzett a nagy bűnösrel, a ki teljesen megtörve állotta ki borzasztó büntetését. A mikor a székesegyházban a lélekharangot meghuzták, a tömeg leborulva imádkozott a bűnös lelkeért.

Udvari hírek.

Bécs, márczius 5. (Saját tud. táv.) Mária Raineria főhercegnő, aki influenzában megbetegedett, Cannesba tervezett útját egyelőre nem fogja megtehetni, mivel hosszabb ideig lesz kénytelen a szobában maradni. — A spanyol regens királynő állapotában beállott javulás, mint Madridból jelentik, allandó.

Terjed az influenza.

Bécs, márczius 5. (Saj. tud. táv.) Az influenza, mely már hetek óta fellépett, járványszerű jelleget kezd ölteni. A kórházakban tegnap rendkívül sokan jelentkeztek felvételeire, kik influenzában megbetegedtek és csak az alsó ausztriai helytartóság előrelátó intézkedéseinek köszönhető, hogy valamennyiüket felvehették. Az általános kórházban tegnap 80-nál több influenza beteget vettek fel. A járvány komolyabb természetű, mert a betegség többnyire súlyos következményekkel jár.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, márczius 5.

(S. ss.) Gazdáink már is panaszkodnak, hogy a hosszú erős tél megakadályozza az árpa és zab vetését, továbbá félnek az árviztől, melyet az idén néhány vidék alig kerül ki. Néhány nagy malom jelentékeny vásárlása a gabonaüzletben nagyobb jelentőségű, mint az idén. A gabonaüzlet úgy a tőzsdén, mint piacainkon némileg megszilárdult. Az ár nálunk, de kü-

lönösen a tőzsdéi határüzletben elfogadhatóan emelkedett, kereskedőink a most csak korlátozott forgalmu hetivásárokon a vásárlásban élénken vesznek részt, és így ha mindez nem a spekuláció ősmert műve, a közel jövőben ismét egy kis élénkségre számíthatunk a gabonaüzletben. A tengeri üzlet áru hiányában naponta szilárdabb, az ár folyton emelkedik. A mai hetivásár a rossz ut következtében gyengén volt látogatva.

Jegyzéseink következők:

B u z a 5 frt 50 krtól 6 frt — krig.
T e n g e r i 5 frt 80 krtól 6 frt 20 krig.
R o z s 5 frttől 5 frt 10 krig.
A r p a 5 frt 30 krtól 5 frt 40 krig.
Z a b 5 frt 80 krtól 6 frt 30 krig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, márczius 5.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyöngén kínáltak, a vételkedv tartozkodó volt az irányzat megszilárdult. Elkelt 14000 mm. 5—10 kr. magasabb áron. Eladások.

	mmásza	kilogramm	frt
Tiszavidéki	200	82.	7.—
"	100	81.	6.95
"	300	81.	6.97 ^{1/2}
"	100	81.	6.95
"	100	80. ^{1/2}	6.95
"	100	80. ^{1/2}	6.95
"	100	80.	6.95
"	100	79.	6.85
"	100	79.	6.80
Pestvidéki	100	82.	6.95
"	200	81.	6.90
"	600	81.	6.85
"	200	80. ^{1/2}	6.90
"	1500	80.	6.90
"	800	80.	6.85
"	200	79.	6.85
"	100	78.	6.80
Szerbiai	8500	79.	5.82 ^{1/2}
"	1200	78.	6.82 ^{1/2}
Zab	100		6.80
"	100		6.55
"	200		6.50
"	100		6.50
"	100		6.45
"	200		6.42 ^{1/2}

Határüzlet: Amerika szilárd árfolyamokat jelentett; nálunk az üzlet igen szilárdan buzában a délelőtti folyamán még fokozódott, a tegnapiakhoz viszonyítva 10—12 krral magasabb áll; zárlat felé azonban néhány krral ellanyhult. Tengeri szintén igen szilárdan indult, a zárlatig meg is tartotta szilárdságát. Zab és Rozs élénk üzlet mellett 10 krral magasabbban zárulnak.

Zárul 11 órakor:

Buza márczius—április 1894	7.12—7.14
Buza szeptember—október 1894	6.73—6.76
Tengeri május—június 1894	6.8—6.80
Tengeri őszre	5.55—5.57
Zab márczius—április 1894	6.24—6.26
Zab őszre	6.16—6.18
Káposztarepeze	10.80—10.85

Külföld: New-York: buzára $\frac{1}{8}$ — $\frac{7}{8}$ tengerire $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ magasabb. Chicago: buzára $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{2}$ tengerire $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ magasabb. Páris és London szilárd. Liwerpool tartott.

Értéktőzsde: Meglehetősen szilárdan indult az üzlet úgy nemzetközi mint helyi papirokban s gyenge üzletmenet mellett változatlanul zárultak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	998.—
Magyar hitelrészvény	471.75
Osztrák államvasút	397.50
Rima-Murányi	275.50
Déli vasút	110.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi márcz. hó 4-én. Rizott sertés árak. 1. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 45.5—46.5 krig. Óreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 45.5—46.5 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 48.—49. krig. Fiatal közép (pkint 251—320 krig súlyban) 46.—47. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 46.—47. krig. 2. Magyar szedest: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 45.—45.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 45.—45.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 45.—46. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-ron felüli súlyban) 45.—46. krig. Közép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) 45.—46.—krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 44.—45. krig. Sertéslejtés szám 1895. márcz. hó 1-én volt készlet 113,875 darab. 1895. márcz. hó 3-án felhajtató: 7868

darab. 1895. márcz. 8-án elszállított 2806 drb. 1895. márcz. 4-én maradt készletben 119,437 drb. — A hízott sertés elzetirányzata: Változatlan.

Szeszüzlet.

— Márczius 5. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban ávers azaz 52.75, kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 5. d. a. 5 óra.

F	a	j	árnyat	100 kg. ár	frttól	frting
Buza bányási uj				6.65	6.90	
Buza tiszavidéki				6.70	6.85	
Buza pestvidéki				6.65	6.80	
Buza fejmegyei				6.65	6.90	
Buza bécskai				6.75	7.—	
Rozs uj, I-ső rendű				6.50	6.55	
Rozs uj, II-od rendű				6.40	6.45	
Arpa takarmány				6.—	6.85	
Arpa égetni való				6.40	6.85	
Arpa sörfőzdei				7.20	8.20	
Zab				6.15	6.55	
Tengeri bányási				6.90	6.95	
Tengeri másnemű				6.20	6.25	
Káposzta-repeze bányási						
Köles				6.20	6.80	
Buza márcz.-ápr.				6.72	6.74	
Buza szept.-okt.						
Buza máj.-jun.				5.53	5.55	
Rozs márcz.-ápr.				6.22	6.24	
Tengeri jul.-aug.						
Tengeri aug.-szept.						
Tengeri októberre						
Zab márcz.-ápr.				6.17	6.19	
Zab szept.-okt.						
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.				10.75	10.85	

VIZJELZÉS.

1895. évi márczius hó 5-én reggel 8 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőszen.

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás		Jégáll.
			ostimétr.	ostimétr.	
Branyoska	+ 3°	borult	+ 76	—	
Gyulafehérvár	+ 2°	felhős	+ 140	—	jég áll
Arad	—	felhős	+ 76	—	
Makó	— 1°	derült	+ 140	—	
Baeged	— 4°	derült	+ 240	—	

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelöl.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelöl.
Arad, 1895. márczius 5.

A m. kir. folyammérőnk hivatal.

Aradvárosi

színház.

Evadberiet
146. szám.

Havibérlet
6. szám.

Szardán, 1895. márczius 6-án

Puleszkyné-Márkus Emilia urnő ötödik vendégfelépésével:

Gauthier Margit, a kaméliás hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irta: ifj. Dumas Sándor. Fordította: Szemere Attila.

S Z E M É L Y E K:

Duval Armand	Tompa K.
Duval György, Armand atyja	Balassa J.
Rieux Gaston	Benedek Gy.
Saint Gaudens	Gál Gyula.
Gustave, Nichette jegyese	Sólyom L.
Giray gróf.	Bihari Akos.
Varville	Szendrei M.
Orvos	C atár Gy.
Gauthier Margit	Márkus E.
Nichette, varrónő	Novák Irén.
Prudence, diva-árúsnő	Tolnaió.
Naniu, Margit szobalányja	Körösi J.
Olympia, fiatal ösvegy	Laskodi A.

Kezdete 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 5. —

Nádor szálloda: Stroll Miksáné birtokosné, Vinga-Pál Imre titkár, Budapest. Farkas Anna magánzósnő, Szeged. Kaufmann Lajosné kereskedőné, Vinga. Három Király szálloda: Ruzsicska János asztalos, N. Várad. Vermes Alfréd jegyző, Megyes-Bodzás.

Felelős szerkesztő Vass Géza.

136/1895. p. m.

Hirdetmény.

Azok, kik az 1895. évre tenyésztésre ingyen selyempetét kívánják, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve neveiket s a kívánt pete mennyiségét az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petére tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvéők kötelezik magukat.

1. Másból petét el nem fogadni.

2. Minden termett gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltó intézethez, mely a pete kiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha, vagy dupla gubók-e, kiloként egy forintjával váltatnak be, csak a külsőleg fekete gubók, mint teljesen haszonvehetetlenek fognak 10 krajczárjával beváltatni.

3. Azok akik a termett gubókat bárki másnak eladnák, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettni.

Arad, 1895 évi január hó 18.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

3158/1895.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi I. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdményileg is felhivatnak, hogy a f. évi adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, visszabálozói költség, hadmentességi-díj és ut-adó tartozásait **azonnal** fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb díj- és adótartozásait azonnal, a f. évi I. adórészlet pedig márczius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy az I. adórészletre nézve febr. hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek dacára az adó, hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1895. február hó 15.

A városi tanács.

572/895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmivelségi m. kir. miniszter ur 78948/894. sz. a. kelt rendelete nyomán közhírré tesszük.

Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel rendszerünknek azon elvél 1 kifolyólag, mely szerint senki oly marhalevel birtokában, amely marhalevelén leirt állat tulajdonában nincsen, azennel elrendelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelet az illetékes marhalevelkezelőnek beszolgáltatni, ki az ilyen marhalevelekkel az 1888. VII. t. cz. végrehajtására 1888. évi 40000. sz. a. kiadott rendelet 21. §-a értelmében jár el. A ki jelen rendeletem ellen vét, amennyiben cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyelmi vétséget nem képezne, kihágást követ el, mely 100 frtig terjedhető és az idézett törvényczik 156. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. január 12-én.

A városi tanács.

1461/1895.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a főutnak a Széchenyi utcától a Karolina utcáig, a Maros utcától a város ház térig eső része József főherceg utnak, a fegyver utca Török Ignác utcának, a retek utca Schweidel József utcának, az Éva utca Lahner György utcának, a kertész utca Pöltenberg Ernő utcának, a városliget utca Leiningen Károly utcának, az Adám utca Aulich Lajos utcának és az Adám utcát az új-terem utcával összekötő új utca Knézich Károly utcának, a vásárállás-tér és a waggongyár között keletkezett új utca vas-utcának nevezett el, az ugyanezen utcáknak betűs alszámmal ellátott házak pedig a sorrendnek megfelelő törzsházzszámokkal látattak el, miről az érdekeltek ezennel értesitetnek.

Arad, 1895. január 26-án.

A városi tanács.

3786/895.

Felhívás.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 15. §-a értelmében felhivatik Arad sz. kir. város közönsége, miszerint az 1894/95. évben keletkezett és még meg nem adózott III. IV. osztályu kereseti adó, vagy tőkekamat és járadék-adó köteles jövedelmeire, továbbá vadászatra nem használandó fegyverekre vonatkozó vallomásait, nemkülönben a folyó évben még hadmentességi díjkötelesek hadmentességi díjvallomásait legkésőbb **folyó évi márczius 10-ig** annál inkább beadják, mert különben hivatalból beszerzendő adatok alapján fog reájuk az adó, illetve a hadmentességi díj kivettetni.

Arad, 1895. február 22.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminiszter ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem birt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tilalmat megszegve ily irányu gyülekezetben részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett miniszter urnak az ily tényeket kihágásnak minősítő rendelete s illetve az 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fog sújtatni.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén felhivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórássák, mivel esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hó mennyiség lerakóhelyéül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyvárad-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla
alkapitány

Eladó.

Vb. Flesch J. aradi rövidáru kereskedő cégnek leltárilag 902 frt 41 kr-ra becsült árukészlete az aradi kir. törvényszék 1651/1895. cs. számú határozata folytán szabad kézből, készpénzért ajánlat utján eladó.

A legelőnyösebb ajánlat a csódtömegre nézve csak a csőd bíróság jóváhagyása után kötelező.

Az áru tömeg leltára valamint az áruk 1895. márczius 14-éig délutáni órákban alólirottnál történendő jelentkezésre bármikor megtekinthetők.

Ajánlatok zárt levélben 1895. márczius 15. déli 12 óráig hozzám intézendők.

Arad, 1895. márczius 6.

Dr. Precupás Illés

Vb. Flesch J. csódtömeg-gondnoka.

230 1-3.



Védjegy. **Mária-**
Zelli
Gyomor-
cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fejfájtság, savanyu, felbőgögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél étellekkel és italokkal, gillisták, májbajok és hámorholdáknál.

Említett bajoknál a **Máriazell gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriazell gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Aradon: **Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen** urak gyógyszerházaiban.
Buttyinban: **Tomcsányi L.** ur gyógyszerházaiban.
Kőrösbányán: **Schisegyi Károly** ur gyógyszerházaiban.
Uj Szt.-Annán: **Felátár Ad. és Vargassy János** urak gyógyszerházaiban. 34 7-22.

AZ
„Aradi Közlöny”
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészeti
műintézet.

ARADI

NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI

MŰINTÉZETE

ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betű-
kel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönben betütömöntő-, simító-,
perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel ujonnan felszerelt és légszeshajtó
erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem
bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, hi-
bátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbitása alkalmával **könyvkötészetünket** is ujon-
nan felszereltük s így minden e szakkörben vágó munkák készítését a legdiszesebben és
pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák** és **zacskók** gyártását
valamint czégy nyomással való ellátását tetszésszerűen kiállításban a legmérsékeltőbb árak
mellett.
Kiváló tisztelettel

Aradi nyomda részvénytársaság.

Telefon sz.
151.

Telefon sz.
151.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
„ARADI KÖZLÖNY”
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nyomtatványok

készítetnek:

Napi-, hetilapok,

továbbá

szaklapok és folyóiratok előállítása
izléses és jutányos kivitelben;

bármily terjedelmű regények,
elbeszélések

és egyéb művek nyomtatása és kiadása.

Meghívók,

tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések

a legdiszesebb kiállításban.

Jegyzékek számlák, czimkártyák, le-
vélpapírok és borítókok leggyor-
sabban olcsón készítettnek.

Vidéki megrendelések

pontosan teljesítettnek.

Könyvkötészetünk

nagy súlyt fektet különféle
dizsmunkák készítésére külföldi
minták szerint

írómappák, ékszerdobozok,
képkeretek,

tánczrendek,

bőrmetszett és bőrdombormű

legdiszesebb

és legizlésesebb kivitel-
ben.

Papirzacskó
gyár.

Betű
tömöntőde.